

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

Δ.Π.ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Β'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 19 του Σεπτεμβρίου 1904 | ΓΡΑΦΕΙΑ : 'Οδός Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 114

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΥΚΛΩΠΑ

ΧΟΡΟΣ

Του βραθυρένιου την τρούπα λαιμού σου,
Κύκλωπα, χάρικε.
Από σκάρα ψιτά και βριστά από τσουκάλι
στιθία, μεριά, κεφάλι
μάσι, κόψε,
σκίσε και χάρψε,
μέσ' σέ κάπα χωμένος λιγδιάρα.
Μή! μη μου δίνεις!
Στούμπα μόνος
μαουνήσα κοιτάρα.

ΓΥΡΟΣ

Φλόγα να κάψει,
να κάψει και λημέρι
και δράκο που θα ματοδάψει
σε ξένου σωθικά το χέρι,
γιατί του λαχταρά η ψυχή
αθρόπου κριός παχύ.

ΑΝΑΓΥΡΟΣ

Σπλάχνος δεν έχει,
δεν έχει να πονέσει
το δάκρυ που ποτάμι τρέχει,
μόν σάρκα ο σάβωνας θ' αλέσει
και κόκκαλο μεδουλωτό
απ' αθρακιά ψιτό.

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΑ ΤΑΞΙΔΙΑ

ΑΚΡΟΘΑΛΑΣΣΙΑ

Ψυχομαχάει ο βορρῆας, τὰ κόμματα ἀχολογούνε
πέρι πέρα, και γλυκαστενάξει χαρούμενη ἡ μυριο-
φίλητη ἀμμονδιά. Τὸ καϊνάκι πὸν πέρα στάνοιχτά
ὀλόταχο μὲ τὸ βορρῆα ἔπλεε, στὴ μέση τῆς θάλασσης,
ἀπόμεινε βουβὸ κι ἀσάλεφτο· μόνο σὺς βαριές μπα-
ταιὲς κάπου κάπου, μισογέρνει ἀποσταμένο· βαρὺς κι
ἀργοκίνητος σὸ τιμόνι ὁ καπενάνιος ἀλλάζει πλώρη·
ξερβιά και δεξιά μπατάρουν τὰ πανιά του, μπουνάρε
και ξεμπουνάρε ἡ μαίστρα, μὰ-γὼν, δὲ σαλέβει.

Ἀπὸ τὸ Λυκόδημο τώρα δειλὸ και μισόπνογο
προβαίνει τὸ ποννετογόρμπι τὸ καϊνάκι πέρνει πλώρη
γιὰ τὴ στεριά και πληλά και τραχαλά σὸν καταγά-
λανο κάμπο. Ὁ ἥλιος κατακόκκινος γέρνει πίσω ἀπ'
τις βουνοκορφές και χρυσώνει πέρα τὰ κλαριά και
λασημῶνει κάτω τὴ θάλασσα· γῦρο γῦρο, τὰ οὐρα-

νοθέμεια βοδίζουν και πέρα πέρα τὰ βοννά φε-
γοβολοῦνε· οἱ φεροπούλες διπλαρομένες γυρίζουν σὸ
λιμάνι και τὰ λοκαμένα παιδιά, μὲ τὰ σιδερένια
μπράτσα, βουτοῦν τὰ κουτιά τους στὴ θάλασσα σιγο-
τραγουδώντας θαλασσινὸ τραγούδι—Ἰσαα..λα— και
μὲ τὸ σκοπὸ, σὴ γραμμὴ τὰ κουτιά βεργολογοῦν και
χώνονται στὴ θάλασσα. Μακριὰ ἀπὸ τὰ Κεφάλια,
ἀπὸ τὸν κάρβω τῶν Καριῶνε φάνηκε τὸ βαπόρι πὸν
μεγαλόπτερο πλέει πρὸς τὸ λιμάνι μας· ἀρχίζει
ἡ ταραχὴ και τὰ ξεφωνητὰ σὸ μῶλο· γάντζοι και
καρaboάκινα, διπλά κουτιά, σιδερένιοι σκαρμοὶ κι
ἀθρόπιοι, ὅλα μαζί πειοῦνται σὺς βάρικες· πάνε νὰ
πιάσουν γάντζο· κόντρα πὸ δῦ, κόντρα πὸ κεῖ πέρ-
τουν μερικοὶ στὴ θάλασσα κι ἀπὸ τίς φωνές βουτῆζει
πέρα πέρα ὁ κόρφος· σιγὰ κοιτοζυγώνει τὸ βαπόρι
κι ἀφθαίνει ἡ ταραχὴ τοῦ λιμανιοῦ· ἔρχονται νέοι
κόσμοι, νέα πρόσωπα, νέα ζωὴ και τὸ ἦσοχο λιμα-
νί μας ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη χορῆβει· ἐπιβάτες, βαρ-
κάρηδες, χαμάληδες, καζόδοσαρῆοι, ἀραμπαντζῆδες,
ἀμαξηλάτες ἀναστατώνουν τὸν κόσμο· τρεχάματα ἀπὸ
δῶ φωνές ἀπὸ κεῖ ὡς πὸν φέβγει πάλι τὸ βαπόρι
και μᾶς ἀφίνει στὴ πρώτη ἐρημιά μας

Σουρλιώνει και νυχτώνει σὸ σκοτάδι τοῦ κόρ-
φου ὀλόφωτο τὸ πλεούμενο βαπόρι γλυστοῦ και χά-
νεται μαζί μ' ἀπὸ πετὰ ἡ ζωὴ μας, ἡ σύντομη τα-
ραχὴ μας και μένουμε στὴν ἐρημικὴ σιγαλιά· ἀργὰ
τῶνα μὲ τᾶλλο ἀνάβουν τὰ φῶτα τοῦ μῶλου και τὸ
λιμάνι βουβὸ τώρα κι ἦσοχο μοιάζει ἐρημη νεκροῦ-
πολη.

Ντουῖνα 2 τοῦ Τρυγητῆ 1904.

ΜΑΡΚΟΣ ΓΕΡΑΝΗΣ

— Καλὲ τί εἶναι ἀπὸ τὴν εἰπε κατατρομασμένος ὁ πα-
τέρας. Κατὰ λάθος ἀνοῖξα ἀπὸ σου τὸ γράμμα, και κοίτα
τί λέει. «Φίλε Γιάννη. Πρέπει νὰ προσέχεις περισσότερο
» σὺς συνομωσῆς σου. Ἄλλωῶς ὁ πατέρας θ' ἀνακολύψει
» δίχως ἄλλο τὸ λείψανο τῆς Ἑλένης, και τότε πάει τὸ μου-
στικὸ. Καλὰ ἔκανες νὰ δώσης στρυχνίνη, μὰ ὄχι δὲ και τόσο
» πολλή. Τὸ καλύτερο, νὰ μπεῖ ἡ μητέρα σὸ Φρυσκομεῖο.
» Ἐσκόλα τὸ καταπέρνεις. Πρέπει νὰ βγεῖ ἀπὸ τὴ μέση.
» Τὴν πλαστογραφία τὴν ἔκανες γιὰ πᾶρα πολὺ μικρὸ ποσό.
» Ξανάκανέ τὴν μὰ 20,000. Τὸ τέλος ἀφισέ το σ' ἐμένα.
» Σὰν τὰ τελειώσω ὅλα, σοῦ τὸ στέλω ἀμέσως τὸ Δίστο-
» μο Μιχαῆρι. Γιὰ σου, Κώστας.» Τὸ βλέπω, εἶπες πάλι ὁ
» πατέρας, ἔγινες φονιάς, κακοῦργος, πάει τ' ὄνομά μου!

— Δὲν εἶναι τίποτα, εἶπε ὁ Γιάννης. Εἶναι οἱ ἰδέες τοῦ
Κώστα γιὰ τὴν καινούργια μου ἱστορία, πὸν θὰ βγεῖ μὲ τὸν
τίτλο τὸ Δίστομο Μιχαῆρι.

Τὸ πιδ ἐργατικὸ Μοναστήρι τοῦ κόσμου εἶναι τὸ ρω-
σικὸ Σολοβέσκη κοντὰ σὸν Ἀρχάγγελο. Βρίσκεται ἀπάνου
σ' ἔρημο νησί, και ὁ γούμενος τὸ κυβερνᾷ ὡς μονάρχης ἀπό-
λυτος. Οἱ καλογέροι κάνουν οἱ ἴδιοι ὅ,τι τοὺς χρειάζεται.
Κάμανε λαμπροὺς δρόμους, ἐκκλησιᾶς, σπιτία, ναυτικὴ δεξα-
μενὴ, ὅπου φτιάνουν καράβια και βαπόρια, ὅλα μὲ τὰ χέρια
τους εἶναι ὡς 300. Κατασκευάζουν ἕνα σωρὸν πράγματα,
πὸν τὰ πουλοῦνε στὴν ἀγορὰ τοῦ Ἀρχαγγέλου γιὰ νὰ ζοῦν
οἱ ἴδιοι και νὰ βοθηθῶν τοὺς φτωχοὺς. Ἄπειροι προσκυ-
νητῆδες πηγαίνουν σὸ Μοναστήρι, ὅπου τοὺς μεταφέρνουν
οἱ καλογέροι ἀπὸ τὴν ἀντικρυνὴ ἀκρογιαλιά μὲ δικὸν τους
βαπόρι.

Ὅποιος θέλει νὰ δεῖ και τὴν ἀντίθετη εἰκόνα, ἔς διαλέ-
ξει ὅποιο θέλει ἑλληνικὸ Μοναστήρι.

ΞΥΠΝΑ ΡΩΜΗ

ΚΑΙ ΚΑΤΩ ΤΟ ΡΟΥΣΦΕΤΙ *

Νὰ πὸν μᾶς κατάντησε ὡς τώρα ἡ ἐργὴ τοῦ Κυ-
ρίου μὲ τὸ ἀναθεματισμένον τὸ Σύνταγμα και μὲ τοὺς
πολιτικούς του.

Κι' αὐτοὶ ἀκόμα πὸν μᾶς φέρανε σὲ τέτοιο χαλί,
μᾶς περιπαίζουν γιὰ τὴν κουταμάρα μας, και μᾶς λένε
στ ρ α β ο ρ ω μ η ο ῦ ς, και σωστὰ στραβορωμοῖοι πρέ-
πει νὰ εἴμαστε, γιὰ τὴν χωνεύουμε τὰ ὅσα μᾶς κάνουνε.

Κοντὰ στὰ ἄλλα κακὰ φέρανε και τὴ διχόνοια και
τὴ διαίρεσι εἰς τὸ ἀναμεταξύ μας.

Προτηνότερα, προτοῦ νὰ κάνουμε τὸ Σύνταγμα,
εἴμαστε οὔλοι ἀδέρφια, και τώρα γινήκαμε ὄχτροι. Οἱ
μισοὶ ἀπὸ μᾶς εἶναι μὲ τὸν ἕνα πολιτικὸ, και οἱ ἄλλοι
μὲ τὸν ἄλλο. Κεῖνοι πὸν εἶναι στὰ πράγματα, κατα-
τρέχουνε τοὺς ἄλλουνοὺς, και τοῦτοι πάλι σὰν ἔρθουνε
στὴν ἐξουσία, κάνουνε τὰ ἴδια και χειρότερα σ' ἐκεί-
νοὺς πὸν ἦσανε προτήτερα.

Μὲ τοῦτον τὸν τρόπο, πάντα ὁ ἕνας κατατρέχει
τὸν ἄλλο· οὔλοι χανόμεστε ἀναμεταξύ μας, ποὺς σή-
μερα και ποὺς αὔριο, πὸν ἔπρεπε νὰ εἴμαστε οὔλοι
ἀγαπημένοι, σὰν ἀδέρφια πὸν εἴμαστε, κι' ὁ ἕνας νὰ
θελῆ τὸ καλὸ τ' ἄλλουνοῦ κι' ὄχι τὸ κακὸ.

Ποιὸς δε βλέπει σὲ τοῦτο, πὸν παθαίνομε, ὀλοφά-
νερα τὴν κατάρρα τοῦ Θεοῦ;

Ποιὸς ἀπὸ μᾶς ὠφελιέται, γιὰ τὴν σήμερα αὐτὸς κόφ-
τει τὸ δέντρο τοῦ χωριανοῦ του, τοῦ σκοτώνει τὸ ζῶ-
ντο, τὸ παιδί του και αὐτὸν τὸν ἴδιο, και ὕστερα ὁ
ἄλλος τὰ ἴδια τοῦ κάνει; Πρῶτα ὕστερα οὔλοι ζημιω-
μένοι, χαϊμένοι, σκοτωμένοι δε βρισκόμαστε;

Κι' ἀνθρωποὶ λεγόμεστε μεις μ' αὐτὰ πὸν κά-
νουμε, ἡ εἴμαστε χειρότεροι ἀπὸ τὰ ἀγρία θηρία;

Μὲ τὸ νὰ μὴν εἴχανε Σύνταγμα οἱ γονεοὶ μας δὲν
ἦσανε τέτοιοι, οὔλοι βρισκόντανε ἀγαπημένοι σὸν χω-
ριό τους, κι' ἂν καμμιά φορὰ τοὺς τύχαινε σὰν ἀνθρω-
ποὶ νὰ φιλονικήσουν, μπένανε στὴ μέση οἱ ἄλλοι και
τὰ συμβιβάζανε.

Ὁ Δημογέροντας ἦτανε σὰν πατέρας σὸν χωριό,
κι' οὔλους τοὺς εἶχε παιδιά του. Δὲν εἶχε τοὺς μισοὺς
δικούς του, μὲ τὸ μέρος του, και τοὺς ἄλλους ἐνάν-
τίους, σὰν τώρα ὁ Δήμαρχος κι' ὁ Πατέρας.

Μὲ τέτοια ὁμῶνοια ὁ Δημογέροντας ἐφρόντιζε γιὰ

* Ἡ ἀρχὴ τοῦ σὸν 112 φύλλο τοῦ «Νουμά». Ἀφή-
νουμε ἀπὸ τὸ κείμενο τέσσαρα καταδατὰ πὸν μιλοῦνε γιὰ
τὴν ἐπιστρατεία τοῦ 1880. Ὁ ἀναγνώστης δὲν πρέπει νὰ
ἐξηνάει πὸν τὸ βιβλιαράκι τοῦ Σπηλιωτῆ βγήκε στὰ
1881, ὡστε τῆς γρονιᾶς ἐκείνης τὸν προῦπολογισμὸν κρίνει
ὁ συγγραφέας σὸν σημερινὸ κομμάτι. Ὁ Σπηλιωτῆς ἀπὸ
τῆς ἐφῶναζε πὸν θὰ μουφλουζέψουμε και θὰ ντραπια-
στοῦμε!